

ข่าวประชาสัมพันธ์ ร่วมสดุดีเพื่อระลึกถึงวีรกรรมนางสาวบุญเหลือ วันที่ 4 มีนาคม ของทุกปี

สถานที่ตั้งอนุสรณ์สถานนางสาวบุญเหลือ

อ อนุสรณ์สถานนางสาวบุญเหลือ ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ ตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ห่างจากตัวเมืองนครราชสีมา ๑๒.๕ กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๕ (ถนนสุรนารายณ์) สายนครราชสีมา – ชัยภูมิ

จังหวัดนครราชสีมา และประชาชนชาวนครราชสีมา พร้อมใจกันสร้าง และทำพิธีเปิดอนุสรณ์สถานนางสาวบุญเหลือ ขึ้นที่โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๙ โดย ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น เป็นประธาน เพื่อรำลึกถึงวีรกรรมของนางสาวบุญเหลือ และเหล่าบรรพบุรุษของชาวนครราชสีมา ที่ได้พลีชีพเพื่อปกป้องชาติ เมื่อครั้งวีรกรรมทุ่งสัมฤทธิ์ ในปี พ.ศ. ๒๓๖๙ นับเป็นอนุสรณ์สถานอีกแห่งหนึ่ง ที่ชาวนครราชสีมาให้ความเคารพสักการะเป็นอย่างสูง อีกทั้งได้มีการกำหนดให้ทุกวันที่ ๔ มีนาคมของทุกปีเป็นวันสวดดี วีรกรรมของนางสาวบุญเหลือ โดยผู้ว่าราชการจังหวัด ข้าราชการ พ่อค้า และประชาชนได้ร่วมกันสวดดี พร้อมทั้งเปลี่ยนผ้าตะเบงมานตามสีแห่งปี มอบพวงมาลัยและวางพวงมาลา ณ อนุสรณ์สถานนางสาวบุญเหลือ

ประวัติและวีรกรรมของนางสาวบุญเหลือ

ฝีมือ “หนองเขตรวิ” สนธยา อ่อนน้อม ศิลปินโคราช และผู้กำกับการแสดงแสงสีเสียง “ยารีนท่านชื่อโม”

นางสาวบุญเหลือ หรือ ย่าเหลือ บุคคลในประวัติศาสตร์ไทย ในฐานะวีรสตรีที่มีส่วนสำคัญในการกอบกู้เมืองนครราชสีมา ร่วมกับท้าวสุรนารี จากการเข้ายึดตีเมืองของกองทัพเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ณ พุทศัสมฤตย์ ปี พ.ศ. ๒๓๖๙ ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓

นางสาวบุญเหลือ เป็นบุตรของ หลวงเจริญ กรมการผู้น้อยแห่งเมืองนครราชสีมา ครอบครัวของหลวงเจริญ มีความใกล้ชิดสนิทสนม และเคารพนับถือ พระยาปลัดเมืองนครราชสีมา และคุณหญิงโม เป็นอันมาก อีกทั้งพระยาปลัดเมือง และคุณหญิงโมไม่มีบุตร และธิดา จึงได้รัก และเอ็นดูนางสาวบุญเหลือ ดุจว่าเป็นลูกหลานแท้ ๆ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๖๙ เจ้าอนุวงศ์แห่งนครเวียงจันทน์ ได้ยกกองทัพเข้าแผ่นดินไทย จนถึงเมืองนครราชสีมา โดยอ้างว่า มีพระราชโองการให้ยกทัพไปกรุงเทพฯ เพื่อช่วยรบกับอังกฤษและเนื่องจากในขณะนั้น เจ้าเมืองนครราชสีมา และพระยาปลัดเมืองไม่อยู่ ไปราชการเมืองชุนธุ์ เจ้าอนุวงศ์จึงยกทัพ เข้ายึดเมืองนครราชสีมาได้โดยง่าย แล้วกวาดต้อนผู้คนชาวนครราชสีมาเป็นเชลยขึ้นไปยังเวียงจันทน์ ในจำนวนเชลยเหล่านั้น มีคุณหญิงโม และนางสาวบุญเหลือรวมอยู่ด้วย

ระหว่างที่กองทัพเจ้าอนุวงศ์ และทหารลาว หยุดพักค้างแรมระหว่างเดินทางไปเวียงจันทน์ ณ พุ่่งสัมฤทธิ์ แขวงเมืองนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๓๖๙ คุณหญิงโม ร่วมกับ นางสาวบุญเหลือ และหลวงณรงค์สงคราม หัวหน้าชาวเมือง ได้ใช้กลอุบาย โดยให้ชาวเมืองเลี้ยงสุราอาหารแก่ทหารลาวที่ควบคุมตัวมา เมื่อทหารเจ้าอนุวงศ์หลงกลกินเหล้าเมายาจนขาดสติเกือบหมดกองทัพ เมื่อได้โอกาสอันเหมาะสมแล้ว กำลังชาวโคราชที่พุ่่งสัมฤทธิ์ทั้งชาย และหญิง ก็แย่งอาวุธโจมตีเช่นฆาตทหารลาวจนล้มตายเป็นจำนวนมาก ทำให้แผนกอบกู้อิสรภาพของนครราชสีมาสำเร็จ

และในเหตุการณ์ครั้งนั้น นางสาวบุญเหลือได้เสียสละพลีชีพด้วยการนำไม้ฟันจากกองไฟ วังพลอหล่อทหาร ตรงไปยังกองเกวียน กระสุนดินประสิวของกองทัพทหารลาว จนเกิดการระเบิด แสงเพลิงแดงฉานไปทั่วท้องพุ่่งสัมฤทธิ์ ด้วยการตัดสินใจด้วยปณิธานอันห้าวหาญ เด็ดเดี่ยวในวีรกรรมครั้งนี้ ของนางสาวบุญเหลือ ยังคงประทับแน่นอยู่ในความทรงจำ ของลูกหลานชาวนครราชสีมาตลอดไม่รู้ลืม

และต่อมาทางราชการ ได้ถือเอาวันที่ ๔ มีนาคมของทุกปี เป็นวันไทยอาสาป้องกันชาติ

อนุสรณ์สถานวีรกรรมพุ่่งสัมฤทธิ์ ย่าโม ย่าบุญเหลือ

